

ו' חשון, תשפ"ג
31 אוקטובר, 2022

משטר ופוליטיקה בישראל

Regime and politics in Israel

שם המרצה: גינסבר אפי

ginsber@bezeqint.net

מכינה ייעודית למדעי החברה

שנת הלימודים - תשפ"ג – סמסטר: א', ב' הקיף שעות: 2 ש"ש

מטרות ומבנה הקורס:

הקורס עוסק בבחינת הדמוקרטיה הישראלית והווייה הפוליטית של החברה הישראלית. באמצעות כלים מדעיים שמשמשים את חוקרי מדע המדינה ננתח במהלך הקורס סוגיות פוליטיות וחברתיות, תוך בחינת שורשי הדמוקרטיה הישראלית והתפתחותה עד ימינו אנו, וכל זאת אל מול האתגרים הייחודיים העומדים בפניה.

חלוקת נושאי הקורס ע"פ מפגשים:

פתיחת קורס – סקירה כללית. שיעור מס' 1

א. מבוא – בין מדע ופוליטיקה.

מהו מדע, מהו מדע המדינה מהי פוליטיקה והאם ניתן לחקור פוליטיקה בצורה מדעית.

שיעור מס' 2-3

ב. המשטר הדמוקרטי:

מאפייני המשטר הדמוקרטי-ליברלי: עקרונות זכויות וגישות שונות למהות הדמוקרטיה.

שיעור מס' 4-5

ג. השסעים בחברה הישראלית:

סקירת השסעים בחברה הישראלית: שסע עדתי, שסע דתי, שסע פוליטי, שסע

לאומי, שסע חברתי כלכלי- מיקוד - שסע עדתי, שסע דתי. שיעור מס' 6-8

ד. חברה וצבא:

סוגיות ביחסי חברה וצבא בישראל. שיעור מס' 9-12

ה. מיפוי המערכת המפלגתית בישראל :

סקירת תפיסות מדיניות, חברתיות וכלכליות על פי מפת המפלגות בישראל.

שיעור מס' 13-16

ו. מנגנוני פיקוח וביקורת בישראל

מהות הגבלת השלטון במשטר הדמוקרטי. סקירת מנגנוני הפיקוח הפורמליים והבלתי בלתי

פורמליים בישראל. השתתפות פוליטית. שיעור מס' 17-19

ז. תפיסות עולם חברתיות, כלכליות:

הבהרת מושגי מפתח. מדיניות חברתית כלכלית על הציר האידיאולוגי פוליטי בישראל.

שיעור מס' 20-21

ח. סיכום הקורס

שיעור מס' 22-23

המלצות קריאה כללית:

ממשל ופוליטיקה במדינת ישראל, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשנ"ז,
מדעי החברה.

מגמות בחברה הישראלית. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשס"א – תשס"ג.

לוי, יגיל. מי שולט על הצבא? : בין פיקוח על הצבא לשליטה בצבאות. ספריית אשכולות :
ירושלים.

שטאל, אברהם. מתחים בינעדתיים בעם ישראל. תשל"ט עם עובד, תשל"ט : תל אביב.

גולדברג, גיורא. המפלגות בישראל. 1992, תל אביב: רמות.

אריאן, אשר, 1999, בטחון בצל איום. 1999, תל-אביב.

חובות הקורס ומרכיבי הציון :

נוכחות והשתתפות בדיונים במהלך הקורס.

בסיום הקורס יידרשו הסטודנטים לעמוד בהצלחה במבחן מסכם.

המבחן המסכם מהווה 100% מהציון הסופי.

✓ המרצה שומר לעצמו את הזכות להוסיף או לגרוע מחומר הקריאה והלימוד במהלך הקורס על

פי התנהלות הקורס ושקול דעתו.

בברכת הצלחה ולמידה פורה ומהנה,

אפי